

L'INTRANSIGENT

Val 10 cènts.

PERIODIC NACIONALISTA DE JOVENTUTS

BARCELONA

(ADHERIT A LA "UNIO CATALANISTA")

24 d'Abril 1919

NACIONALISME VASC

ALS CATALANS QUE SON FORA CATALUNYA

Xiló de Aberri

Be, homes, i be, em deteniu per aclamar a ma patria, i del lladre de aquest matí, qué'n haveu fet?

De temps que era propòsit de L'INTRANSIGENT dedicar una part d'aquestes columnes a contar als nacionalistes catalans ço que fan nostres germans en credo polític, els nacionalistes viscaïns. Mes com sia que l'espai de que disposem és reduït i nostres quefers immensos, h'ns havià sigut possible portar a la pràctica aquets propòsits fins ara.

Terra noble la vella Vasconia, mare de fills il·lustres, pàtria de llibertat, no podia, com a poble viu que és, en l'instant en que's debateix la sort de totes les nacionalitats d'Europa, mancar a les rengleres dels que lluiten per la llibertat nacional. Aixís veiem com al redós dels vells nacionalistes, aquells que'n tot temps han sigut dipositaris de la santa fé, s'apleguen les joventuts sadollades d'energia i entusiasme, disposades a fer triomfar els sagrats ideals.

Diriau com si les terres viscaïnes, després d'haver estat sotsmeses al són de l'ubriaguesa de les passades glòries despertessin en el moment en que els heralds dels exèrcits nacionalistes llencen l'ordre de combat. ¡ quin bell despertar! Avui, a Vasconia, tot és lluita, semblant talment com si aquells fervents nacionalistes tractin de reconquerir el temps perdut. I ja és cosa sapiguda que la constància en la lluita du a la victòria.

Una benemerita entitat, la «Euzkal-Esnalea», treballa activament per a l'enlairament i propagació de l'idioma vasc, no aturant-se en mitjans de cap mena, i abarcant llur radi d'acció tots els estaments socials. Encara és aviàt per a poguer calcular els fruits que donarà l'actuació de l'«Euzkal-Esnalea», però és de suposar, pel que ha fet, que seràn profitosos.

Les Joventuts vasques compten amb portaveu en la premsa, que ha donat proves d'un gran amor a la Patria i d'un més gran esperit de sacrifici. Aberri, el valent defensor de les llibertats vasques, és digne receptor dels batecs d'aquelles entusiastes joventuts.

Allà, com aquí, ha sigut regada la terra, més d'una volta, amb la sang nacionalista. Mes allà, com aquí, les joventuts han donat proves de saber on tenen la mà dreta. Apart de que ja és cosa sabuda que la sang fructifica.

Nostra salutació als germans nacionalistes de Vasconia.

Mai de l'odi entre catalans ne sorgirà la llibertat, mai n'esdevindrà la fraternitat de nostres homes, i sens aquesta no's formarà el nucli català qui posarà a la palestra de la solidaritat humana, de la lliberació de les consciències i de la dignificació del qui conscient pren sa part de treball per al progrés humà, les lleis que per tradició ha seleccionat nostra raça i que a no ésser els destorbs de les guerres mogudes per veinatges menys evolutius fins allavors, haurian arribat a fer un model de pobles progressius, avençats i dignes.

Els catalans no tenen de dividir-se en classes, en lo que s'ha donat en dirne classes socials o castes, tenen d'ésser tots homes d'una familia, germans humans, no té d'haver-hi més diferenciació entre ells, que la que dona l'intel·ligència, ja siga innata, ja adquirida per una educació científica i aprofitadora de les qualitats utilitzables que cada un porta en sí per naixement. Els qui la sort, la selecció o bé'l sever règim seguit en l'educació de son cervell hagi donat un grau de cultura i d'altruisme més gran, són qui han d'ésser davant, a dalt, no per a formar casta diferenta, sino sols per a guiar als més dissortats, qui estan en un pla inferior de avenç orgànic, qui poden tenir tants o més desitjos de progrés, emprò la natura no'ls ha dotat a ells de condicions proporcionals, mes son treball ferm, sa devoció ineludible envers sos fills, faràn qu'aquests se posin en condicions iguals als que han de servir de devantera al progrés i germanor de nostra raça.

Per a començar aquest camí, cal que tots i cada hu deixi son orgull, deixi sos instins de selvatgeria que queda dintre nostre encara, els fermentes ancestrals que encara se rebelen per a inspirar-nos impulsos destructius del que no és com nosaltres, del que és més o del que és menys, segons la manera de pensar de cada un; devem si estimar i no odiar al qui no és com nosaltres, per tal de fer-lo apte, per a ésser un igual, si no en facultat en desitjos; sols així arribarà la fraternitat a maridar-se amb els homes tots de Catalunya.

Per evitar la desfeta que ve a sobre nostra terra a passos gegantins, portada per gent forastera i per alguns esperits regressius, cal planejar el camí omplert de brosses i barreres pels enemics del poble, cal que tots despertem de nostre ensoportament, que ens catalanitzem de nou, que ens amarem de l'aiga de nostres fonts estroncades; cal que'ls homes de cultura i d'intel·ligència estudiïn un sistema de producció i de consum que fassi la vida fàcil, que deixi temps per a capturar-se del pervindre, de l'educació, de l'estudi, que no embruteixi els homes capficats sols en treballar per viure i per a tenir temps de fruit tots els vicis de la vida animal; cal que tots produixin, car no és digne d'ésser ciutadà d'un gran poble qui no porta son cabal de treball cada dia.

Es precis que, d'altra part, cada hom aboleixi el luxe inútil i que degenera, que l'hom, la dòna, tots, deixin d'empolainar-se com a paons ridícols; que no obliuin, ni utilitzin el luxe inútil, que sols fa servir el tonto i de cervell curt, que ho troba com a manera única de diferenciació, i que posat ara davant del qui no té, ocasiona odis, rancunies, i presuposa en el que malgasta, mentres altres sofreixen, un cervell de càbila, regressiu.

Es de necessitat ineludible que la terra catalana siga de cada hu dels seus fills, que en ella hi tingan no sols uns pams per a soterrar-lo quan mori, sinò un troç, per a plantar-hi sa casa, per a fer hi son niu, per a plantar-hi sos arbres que donguin l'ombra a sos fills i per a sa vellesa; per apendre a arrencar de la terra nodriment. Sols aixís trobarà en ella son amor, i per ella darà sa intel·ligència i son treball.

Vosaltres, catalans, que l'anel de progrés humà, de buscar mitjans de cultura i benestar us ha fet fugir de la terra vostra, que doneu vida, progrés i llibertat a les terres llunyanes que aneu a poblar, que de ermes ne feu paradís; deveu pensar que a Catalunya us té d'esperar un casal, un troç de Catalunya per a sembrar-hi la munió de coneixements i la força prodigiosa de cervell i de treball que en vostra emigració envers l'ideal de perfecció haureu trobat en llunyans països; sols aixís creixerà fins a lo indefinible l'amor immens que vosaltres sentiu i manifesteu més potents que nosaltres envers nostre desgraciat país.

Vosaltres portàreu la sembra de la fraternitat humana, de la fraternitat entre catalans primer, ja que ara entre nosaltres sols hi ha odis de sang exaltats per qui o quins interès han tingut, i aixís nos han mal educat dues generacions seguides. Havem de comprendre els catalans que no és en les revoltes socials del carrer aon trobarem la solució als magnets i delicats problemes de l'evolució social envers la perfecció; no és matant als de dalt (que diuen) o als de baix (que suposen), o axafant als del mitj (qu'es el que resulta); no es fent córrer la sang i segant vides de germans nostres que portarà la llibertat i la fraternitat, no, és buscant la cooperació general i repartint les utilitats per aon devem començar, devem encaminar